

anselig Plads i dette Skattekompleks, som Tilfældet er, er det, fordi jeg har taget ved Lære af den radikale Regering. Saa meget tør jeg dog vel løbe an paa, at man følger med i Politik her i Landet, at man ved, hvilken Stilling jeg gennem en lang Aarrække har taget til Spørgsmaalet om det ønskelige i Forholdet mellem de direkte og de indirekte Skatter, og hvorledes jeg har bidraget, hvad jeg kunde, til at forrykke dette Forhold til de direkte Skatters Gunst, længe før de fleste af mine Kritikere overhovedet begyndte at tænke paa Skattesager. Jeg tror saaledes ikke, jeg har behøvet at tage ved Lære dér fra nogen Side. Naar jeg meget imod mit Ønske har maattet foreslaa en yderligere forholdsvis Forøgelse af de indirekte Skatter, er det, fordi Formue- og Indkomstkatten svigter, saaledes som den gør, fordi det er ganske nødvendigt, fordi man fra alle Sider har været enig om — og der er ogsaa mindet om, at denne Enighed strakte sig til min højtærede Forgænger —, at Formue- og Indkomstkatten ikke taalte at strammes højere, og at man derfor nødvendigvis maatte gaa til de indirekte Skatter, naar man skal have en forøget Skatteindtægt.

Man har beskyldt dette Skattekompleks for at gøre Front imod Byerne. Det er efter min Mening en ganske ubegrundet Anke. Er der noget, som dette Skattekompleks kan siges at gøre Front imod, er det Luksusforbruget. Det er, kan man sige, den bærende Tanke, det vender sig paa alle Kanter, hvor der er Mulighed for det, til Luksusforbruget for af det at faa den forøgede Statsindtægt, som er nødvendig. Jeg har ikke villet vende mig til de ganske vist meget frugtbare Skattekloder, hvoraf der kunde være taget meget betydelige Beløb, men som jeg ikke regner for egentlig Luksus; jeg har ikke villet gaa til Kaffen, Teen o. s. v., men jeg er gaaet til det, jeg ansaa for at være Luksus. Det er den Tendens, der er i Forslagene, og ikke nogen byfjendsk Tendens. Hvis man mener, at disse Luksusskatter gaar mere ud over Byerne end over Landet, maa det ligge i, at Luksusforbruget er større i Byerne, og det er ogsaa højst sandsynligt, at det er det; men den Omstændighed er jeg dog ret uskyldig i.

Særlig har man fæstet sig ved Restaurationsskatten og sagt, at her havde man da en ægte Agrarskat, en rigtig byfjendsk Skat. Det ærede Medlem Hr. Korsgaard var stærkt inde derpaa, det ærede Medlem Hr. Boa ogsaa, og det samme gælder forskellige andre ærede Medlemmer. Det ærede Med-

lem Hr. Korsgaard skildrede de idylliske Forhold paa Landet, hvordan man samledes om en Kop Kaffe og talte om Køer, Heste og Faar, drøftede Høsten o. s. v.; det var Landboernes Fornøjelse, medens Byboerne havde mere kulturelle Glæder, at gaa i Teater o. s. v. — jeg ved nu ikke, om man skal regne Besøg paa Restaurationer med til de kulturelle Glæder, men der kan jo ogsaa være noget kulturelt deri. Men i hvert Fald, det ærede Medlem glemte ganske en Ting, som jeg dog paapegede ved min Forelæggelse af Skattelovene, at er der nogen Klasse her i Landet, som disse Skatter kan siges at gaa særlig ud over, fordi de træffer dem i et Forbrug, som for dem er en Nødvendighed, en meget hyppig Nødvendighed, er det netop Landboerne, Landboerne — i alt Fald alle de, som i deres Erhverv er nogenlunde med — nødes nemlig til at tilbringe en meget stor Del af Aarets Dage i Byerne ikke for at more sig, men for deres Forretningers Skyld. Der er ikke saa faa Landboere, der maa være i Byen næste hver eneste Dag for at afsætte deres Produkter, det gælder særlig Beboerne i Byernes Omegn. Det kommer det meget udviklede landøkonomiske Organisationsvæsen, der heller ikke er noget, Landmændene har for Fornøjelsens Skyld, men fordi det er et vigtigt Led af deres Erhverv. Det fører dem ogsaa viden om og medfører hyppige og meget bekostelige Ophold paa Restaurationer og Hoteller. Jeg tror, man maa indrømme, at er der nogen, som denne Skat rammer i deres nødvendige Forbrug, saa er det i ganske særlig Grad Landbruget. De fleste Bybeboere kan dog lade være at gaa paa Restaurationer, naar de vil, men Landboerne absolut ikke. De kan ikke lade være at gaa paa Restaurationer eller Hoteller og indtage en stor Del af deres Fortæring, naar de er ude paa Forretningsrejse. Jeg tror altsaa, man maa lade falde, at denne Skat skulde ganske særlig være behagelig for Landet og fjendsk mod Byerne.

Med Hensyn til Grundskatten forrykker Lovforslaget derom aldeles ikke Forholdet mellem den Skat, der hviler paa Landet, og den, der hviler paa Byerne. Den forrykker Forholdet indenfor Landet og indenfor Byerne, saaledes at der i Byerne falder noget mere paa København og noget mindre paa Købstæderne og paa Landet noget mere paa de store og noget mindre paa de smaa og mindre Landbrug. Heller ikke her er der tilsigtet nogen Forskydning i Forholdet mellem Landboernes og Bybeboernes Skat.

Naturligvis har man ikke kunnet se